Elintarviketeollisuusliitto ry
Johtaja Anne Somer

9.12.2024

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle

Lisäselvityspyyntönne (4.12.2024) asiassa HE 100/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi leipomotyölain 5 §:n kumoamisesta ja työntekijöiden lähettämisestä annetun lain muuttamisesta

Valiokunta on pyytänyt lisäselvitystä siitä, kuinka suurta henkilömäärää lakiehdotus koskee. Elintarviketeollisuusliitto ry (ETL) toteaa kantanaan seuraavaa:

Hallituksen esityksen kappaleessa 2.3. Tietoja leipomoalasta (s. 5) on todettu, että

1) leipomoala työllistää kuukausittain keskimäärin noin 5200 henkilöä noin 600 yrityksessä;
2) leipomoalan toimijat muodostavat reilun kolmanneksen koko elintarviketeollisuuden yrityksistä, vaikka niiden liikevaihto on vain noin 10 prosenttia koko elintarviketeollisuuden liikevaihdosta, ja
3) elintarvikeyrityskenttä on kokonaisuudessaan mikroyritysvaltainen: yrityksistä 79 prosenttia työllistää alle neljä henkilöä, ja alle kymmenen henkilöä työllistäviä yrityksiä on 87 prosenttia.

Leipomotyölain kumoaminen vaikuttaisi lähinnä kolmivuoroa tekeviin työntekijöihin. Tämä johtuu siitä, että tällä hetkellä voimassa olevan leipomoiden työntekijöiden työehtosopimus takaa työntekijöille aamulla ennen kello 6.00 tehdystä työstä 100 %:lla korotetun palkan muussa kuin kolmivuorotyössä. Lisäksi muuksi kuin vuorotyöksi järjestetty työ korvataan klo 21.00 jälkeen 100 %:lla korotettuna.

Työryhmätyön aikana käytetyssä EK:n palkkatilastossa (syyskuu 2022) kolmivuorotyö oli merkitty työaikamuodoksi alle 10 %:lle leipomoalan työntekijöistä. Vastauksia kyselyssä oli kuitenkin vain noin 1200 työntekijän osalta.

Kolmivuorotyön tekeminen keskittyy alan suurimpiin yrityksiin. Alan suurimmat yritykset ovat järjestäytyneet Elintarviketeollisuusliittoon, joten suurten yritysten vastaukset painottuvat EK:n palkkatilastossa.

9.12.2024

Kuten hallituksen esityksestä käy ilmi, ala on mikroyritysvaltainen: alle kymmenen henkilöä työllistäviä yrityksiä on 87 prosenttia. Näissä yrityksissä ei tehdä kolmivuorotyötä lainkaan, eikä valtaosa niistä ole vastannut EK:n palkkatiedusteluun.

ETL:n käsityksen mukaan kolmivuorotyötä tekevien henkilöiden määrä koko alalla on edellä mainitusta syistä merkittävästi matalampi kuin 10 %. Lakiehdotus koskee ETL:n arvion mukaan noin 200–400 henkilöä.

Kunnioittavasti

ELINTARVIKETEOLLISUUSLIITTO RY

Anne Somer
johtaja